

نام و نام خانوادگی:	رشته و پایه تحصیلی: دهم انسانی	شماره دانش آموزی:
نوبت امتحانی: اول	سؤال امتحان درس: علوم و فنون ادبی (۱)	ساعت شروع: ۱۱:۰۰ صبح
نام دبیر: سعیده قره‌قول	نام واحد آموزشی: نخبگان	مدت امتحان: ۷۰ دقیقه
		تاریخ امتحان: ۹۹/۱۰/۲۴

ردیف	سوال	بارم										
الف	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی (۴ نمره)											
۰.۷۵	۱_ جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید. الف. آثار برجای مانده‌ی زبان فارسی باستان..... و به خط میخی نوشته شده است. ب. نخستین گام مؤثر در رویارویی با متون..... است.											
۰.۷۵	۲_ درستی یا نادرستی عبارات زیر را بنویسید. الف. زبان پهلوی زبان رسمی دوره‌ی ساسانی است. ☐ ص ☐ غ ب. در زمان سامانیان، غزنه عمده‌ترین مرکز فرهنگی به شمار می‌آمد. ☐ ص ☐ غ ج. اساسی‌ترین عامل پیدایی شعر، عاطفه است. ☐ ص ☐ غ											
۰.۲۵	۳_ از میان ابیات زیر، لحن و آهنگ کدام گزینه با بقیه گزینه‌ها متفاوت است؟ _ به نام خداوند جان و خرد کزین برتر اندیشه برنگذرد _ ما گنه‌کاریم آری جرم ما عاشقی است آری اما آنکه آدم هست و عاشق نیست کیست؟ _ سراپا اگر زرد و پژمرده‌ایم ولی دل به پاییز نسپردیم _ اگر می‌شناسی جهان‌آفرین را سزاوار هر نعمت و آفرینی											
۰.۷۵	۴_ هریک از موارد گروه الف در جدول زیر، مربوط به کدام یک از شخصیت‌های گروه ب است؟											
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>پدر شعر فارسی</td> <td>محمدبن جریر طبری</td> </tr> <tr> <td>نویسنده‌ی تفسیر طبری</td> <td>رودکی</td> </tr> <tr> <td>حماسه‌سرای ایران</td> <td>شهیدبلخی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>فردوسی</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	پدر شعر فارسی	محمدبن جریر طبری	نویسنده‌ی تفسیر طبری	رودکی	حماسه‌سرای ایران	شهیدبلخی		فردوسی	
الف	ب											
پدر شعر فارسی	محمدبن جریر طبری											
نویسنده‌ی تفسیر طبری	رودکی											
حماسه‌سرای ایران	شهیدبلخی											
	فردوسی											
۰.۵	۵_ موضوع کتاب شاهنامه‌ی ابومنصوری چیست؟											
۱	۶_ روی کار آمدن دولت مستقل صفاریان چه تأثیری در عمومیت یافتن زبان فارسی دری داشت؟											

	ب
	<p>ب موسیقی شعر (۶نمره)</p>
۰.۵	۱_ صامت‌ها و مصوت‌های واژه‌ی "ایران" را بنویسید.
۰.۵	۲_ پاسخ مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید:
	الف. کوچکترین واحد آوایی زبان است. (واج_ هجا)
۱	ب. ادراکی است که از احساس نظم حاصل می‌شود. (قافیه_ وزن)
۱	۳_ الگوی هجایی واژه‌ی "مؤذن" را بنویسید.
	۴_ ابیات زیر را بخوانید و از دید آهنگ و موسیقی با هم مقایسه کنید.
	_ خروشید کای فرخ اسفندیار هم‌وردت آمد برآرای کار
	_ ای نفس خرم باد صبا از بر یار آمده‌ای مرحبا
۲	۵_ بیت زیر را به هجاهای تشکیل‌دهنده‌ی آن تجزیه و تقطیع کنید و سپس هر هجا را با علامت خاص آن بنویسید.
	تا رنج تحمل نکنی گنج نبینی تا شب نرود صبح پدیدار نباشد
۰.۵	۶_ برای الگوی هجایی "صامت+مصوت کوتاه+صامت+صامت" یک واژه مثال بنویسید.
۰.۵	۷_ در کدام گزینه "و" صامت است؟
	☐ خورشید ☐ خواهر ☐ دود ☐ نانوا
	ج
	<p>ج زیبایی‌شناسی (۶نمره)</p>
۲	۱_ در دو بیت زیر واج‌آرایی و واژه‌آرایی را بیابید و جای آنها را مشخص کنید.
	_ عمر ما را مهلت امروز و فردای تو نیست من که یک امروز مهمان توام فردا چرا
۱.۵	_ گو بهار دل و جان باش و خزان باش، ار نه ای بسا باغ و بهاران که خزان من و توست
	۲_ در عبارات زیر سجع را بیابید و نوع آنها را بنویسید.
	_ منت خدای را عزوجل که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت.
	_ دوستی را که به عمری فراچنگ آرند نشاید که به یک دم بیازارند.
۰.۵	_ ملک بی‌دین باطل است و دین بی‌ملک ضایع.
۰.۵	۳_ ارزش موسیقایی کدام نوع سجع در سخن بسیار است؟
۰.۵	۴_ واژه‌های و در عبارت زیر سجع متوازن دارند.
	_ در آب حیات تن‌ها بود و در قرآن حیات دل‌ها بود.
۰.۵	۵_ نام علامت الگوی هجایی (U) چیست؟
۰.۵	۶_ در بیت زیر کدام آرایه‌ی ادبی باعث زیبایی و خوش‌آهنگی آن شده است؟
	خیزید و خز آید که هنگام خزان است باد خنک از جانب خوارزم وزان است
۰.۵	۷_ دو واژه مثال بنویسید که با هم سجع داشته باشند و نوع سجع آنها را بنویسید.

نقد و تحلیل نظم و نثر (۴نمره)

د	<p>۱_ در بیت "بوی جوی مولیان آید همی/یاد یار مهربان آید همی" کاربرد دستور تاریخی در کدام واژه دیده می‌شود؟</p> <p>۲_ حکایت زیر را بخوانید و به سؤالات پاسخ دهید.</p> <p>روزی شخصی پیش بهلول بی‌ادبی نمود. بهلول او را ملامت کرد که چرا شرط ادب به جا نیاوردی؟ او گفت: چه کنم؟ آب و گل مرا چنین سرشته‌اند. گفت: آب و گل را نیکو سرشته‌اند اما لگد کم خورده است.</p> <p>الف. در مورد قلمرو فکری این متن بنویسید.</p> <p>ب. دو مورد قلمرو ادبی بنویسید.</p> <p>ج. واژه‌ی "ملامت" چند مصوت دارد؟</p> <p>۳_ باتوجه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>به سهراب بر تیرباران گرفت چپ و راست جنگ سواران گرفت</p> <p>نگه کرد سهراب و آمدش ننگ برآشفت و تیرانداز آمد به جنگ</p> <p>برآشفت سهراب و شد چون پلنگ چو بدخواه او چاره‌گر بد به جنگ</p> <p>الف. قافیه در بیت سوم کدام کلمات است؟</p> <p>ب. نوع لحن این ابیات چیست؟</p> <p>ج. از دید قلمرو ادبی در بیت سوم چه آرایه‌ی ادبی وجود دارد؟</p> <p>د. واژه‌ی "نگ" چند هجا دارد؟</p>
---	---

موفق و سربلند باشید

